

ARTIKEL 8 en ARTIKEL 14 WET PATIËNTENRECHTEN

Wetsontwerp tot wijziging – commentaar, bedenkingen en opmerkingen

Huidige tekst

Art. 8. §4, lid 4. Indien de patiënt toen hij nog in staat was de rechten zoals vastgelegd in deze wet uit te oefenen, schriftelijk te kennen heeft gegeven zijn toestemming tot een welomschreven tussenkomst van de beroepsbeoefenaar te weigeren, dient deze weigering te worden geëerbiedigd zolang de patiënt ze niet herroept op een moment dat hij in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

Voorstel FVDB

Art. 8/2. §1. Indien de patiënt toen hij nog in staat was de rechten zoals vastgelegd in deze wet uit te oefenen, schriftelijk zijn wensen voor zijn gezondheidszorg te kennen heeft gegeven, dient rekening gehouden te worden met deze wensen zolang de patiënt ze niet herroept op een moment dat hij in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen, onverminderd artikel 4 van de Kwaliteitswet.

Indien de patiënt toen hij nog in staat was de rechten zoals vastgelegd in deze wet uit te oefenen, schriftelijk te kennen heeft gegeven zijn toestemming tot een welomschreven tussenkomst van de gezondheidszorgbeoefenaar te weigeren, dient deze weigering te worden geëerbiedigd zolang de patiënt ze niet herroept op een moment dat hij in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

§2. De in artikel 11/1 bedoelde vertrouwenspersoon en de in artikel 14 bedoelde vertegenwoordiger brengen een gezondheidszorgbeoefenaar op de hoogte brengen van het bestaan van een voorafgaande zorgplanning en/of een voorafgaande weigeringsverklaring.

De Koning kan de wijze bepalen waarop de patiënt op elektronische wijze een voorafgaande zorgplanning en/of voorafgaande weigeringsverklaring kan opstellen, alsook de wijze waarop en de voorwaarden waaronder een gezondheidszorgbeoefenaar kennis krijgt van deze voorafgaande zorgplanning en/of weigeringsverklaring.

Voorstel werkgroep

Art. 8/2. §1 De patiënt heeft het recht om voorafgaandelijk zijn wensen met betrekking tot zijn gezondheidszorg te kennen te geven voor het geval hij wilsonbekwaam zou worden en om daarbij de nodige begeleiding en informatie te verkrijgen vanwege de beroepsbeoefenaar telkens daartoe aanleiding bestaat.

§2. Indien de patiënt toen hij nog ~~in staat~~wilsbekwaam was om de rechten zoals vastgelegd in deze wet uit te oefenen, schriftelijk te kennen heeft gegeven zijn toestemming tot een ~~welomschreven~~ tussenkomst van de gezondheidszorgbeoefenaar te ~~verlenen of te~~ weigeren, dient deze ~~weigering~~ wilsverklaring te worden geëerbiedigd zolang de patiënt ze niet herroept op een moment dat hij ~~in staat~~wilsbekwaam is om zijn rechten zelf uit te oefenen. De beroepsbeoefenaar kan hiervan afwijken indien hij daartoe gegronde redenen aanwezig acht.

§3. De Koning bepaalt hoe de wilsverklaring wordt opgesteld, geregistreerd en herbevestigd of ingetrokken en via de diensten van het Rijksregister aan de betrokken beroepsbeoefenaars wordt meegedeeld.

|

Huidige tekst

Art. 14. §1. De in deze wet vervatte rechten van een meerderjarige persoon worden door de persoon zelf uitgeoefend voor zover hij hiertoe wilsbekwaam is.

Deze rechten worden evenwel uitgeoefend door een persoon die de patiënt vooraf heeft aangewezen om in zijn plaats op te treden, voor zover en zolang hij niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

De aanwijzing van de in het tweede lid bedoelde persoon geschiedt bij een gedagtekend en door de patiënt en deze persoon ondertekend bijzonder schriftelijk mandaat waaruit de toestemming van laatstgenoemde blijkt. Dit mandaat kan door de patiënt of door de door hem aangewezen vertegenwoordiger door middel van een gedagtekend en ondertekend geschrift worden herroepen.

§2. Heeft de patiënt geen vertegenwoordiger aangewezen of treedt de door de patiënt aangewezen vertegenwoordiger niet op, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de bewindvoerder over de persoon, aangewezen door de vrederechter overeenkomstig artikel 492/1, § 1, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek, voor zover en zolang de beschermde persoon niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

§3. Is er geen bewindvoerder die bevoegd is om de patiënt krachtens § 2 te vertegenwoordigen, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de samenwonende echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner of de feitelijk samenwonende partner.

Indien de persoon die krachtens het eerste lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, worden de rechten in opeenvolgende volgorde uitgeoefend door een meerderjarig kind, een ouder, een meerderjarige broer of zus van de patiënt.

Indien ook de persoon die krachtens het tweede lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, behartigt de betrokken beroepsbeoefenaar, in voorkomend geval in multidisciplinair overleg, de belangen van de patiënt. Dit is eveneens het geval bij conflict tussen twee of meer personen die krachtens § 2 of krachtens het eerste en het tweede lid kunnen optreden.

§4. De patiënt wordt zoveel mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken bij de uitoefening van zijn rechten.

§5. Het in artikel 11 bedoelde klachtrecht kan in afwijking van §§ 1, 2 en 3 worden uitgeoefend door de in voornoemde paragrafen bedoelde personen die door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad zijn aangewezen zonder dat de voorziene volgorde in acht moet worden genomen.

Voorstel FVDB

Art. 14. §1. De in deze wet vervatte rechten van een meerderjarige persoon worden door de persoon zelf uitgeoefend voor zover hij hiertoe wilsbekwaam is.

Deze rechten worden evenwel uitgeoefend door [een persoon die de patiënt vooraf heeft aangewezen om in zijn plaats op te treden een vertegenwoordiger als bedoeld in paragraaf 1/1, 2 en 3](#), voor zover en zolang hij niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

[De patiënt en de vertegenwoordiger oefenen zoveel mogelijk en in verhouding tot het begripsvermogen van de patiënt samen zijn rechten uit. De vertegenwoordiger oefent de rechten van de patiënt uit overeenkomstig de door de patiënt geuite voorkeuren en gezondheidsdoelen.](#)

[§1/1.2- De patiënt kan een persoon of personen aanwijzen om als vertegenwoordiger op te treden.](#)

De aanwijzing ~~van de in het tweede lid bedoelde persoon~~ geschiedt bij een gedagtekend en door de patiënt en deze persoon ondertekend bijzonder schriftelijk mandaat waaruit de toestemming van laatstgenoemde blijkt. Dit mandaat kan door de patiënt of door de door hem aangewezen vertegenwoordiger door middel van een gedagtekend en ondertekend geschrift worden herroepen.

De patiënt kan de persoon die hij overeenkomstig artikel 11/1 heeft aangeduid als vertrouwenspersoon, ook aanduiden als vertegenwoordiger. Indien de patiënt meerdere personen aanwijst als vertegenwoordiger, bepaalt hij de volgorde waarin deze personen als vertegenwoordiger optreden.

De Koning kan de wijze bepalen waarop de patiënt desgevallend op elektronische wijze de vertegenwoordiger kan aanduiden, alsook de wijze waarop een gezondheidszorgbeoefenaar kennis krijgt van de identiteit van de vertegenwoordiger.

§2. Heeft de patiënt geen vertegenwoordiger aangewezen of treedt de door de patiënt aangewezen vertegenwoordiger niet op, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de bewindvoerder over de persoon, aangewezen door de vrederechter overeenkomstig artikel 492/1, § 1, vierde lid, van het Oud Burgerlijk Wetboek, voor zover en zolang de beschermde persoon niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

§3. Is er geen bewindvoerder die bevoegd is om de patiënt krachtens § 2 te vertegenwoordigen, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de samenwonende echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner of de feitelijk samenwonende partner.

Indien de persoon die krachtens het eerste lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, worden de rechten in opeenvolgende volgorde uitgeoefend door een meerderjarig kind, een ouder, een meerderjarige broer of zus van de patiënt.

Indien ook de persoon die krachtens het tweede lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, behartigt de betrokken ~~gezondheidszorgbeoefenaar~~beroepsbeoefenaar, in voorkomend geval in multidisciplinair overleg, de belangen van de patiënt. Dit is eveneens het geval bij conflict tussen twee of meer personen die krachtens § ~~2~~ 3 of krachtens het eerste en het tweede lid kunnen optreden.

~~§4. De patiënt wordt zoveel mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken bij de uitoefening van zijn rechten.~~

§5. Het in artikel 11 bedoelde klachtrecht kan in afwijking van §§ 1/1, 2 en 3 ~~1, 2 en 3~~ worden uitgeoefend door de in voornoemde paragrafen bedoelde personen die door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad zijn aangewezen zonder dat de voorziene volgorde in acht moet worden genomen

Voorstel werkgroep

Art. 14. §1. De in deze wet vervatte rechten van een meerderjarige persoon worden door de persoon zelf uitgeoefend voor zover hij hiertoe wilsbekwaam is.

Deze rechten worden evenwel uitgeoefend door een persoon die de patiënt toen hij nog wilsbekwaam was om de rechten zoals vastgelegd in deze wet uit te oefenen ~~vooraf~~ heeft aangewezen om in zijn plaats op te treden, voor zover en zolang hij niet in staat wilsbekwaam is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

De aanwijzing van de in het tweede lid bedoelde persoon geschiedt bij een gedagtekend en door de patiënt en deze persoon ondertekend bijzonder schriftelijk mandaat waaruit de toestemming van

laatstgenoemde blijkt. Dit mandaat kan door de patiënt of door de door hem aangewezen vertegenwoordiger door middel van een gedagtekend en ondertekend geschrift worden herroepen.

[De Koning bepaalt hoe de wilsverklaring bedoeld in het tweede lid wordt opgesteld, geregistreerd en herbevestigd of ingetrokken en via de diensten van het Rijksregister aan de betrokken beroepsbeoefenaars wordt meegedeeld.](#)

§2. Heeft de patiënt geen vertegenwoordiger aangewezen of treedt de door de patiënt aangewezen vertegenwoordiger niet op, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de bewindvoerder over de persoon, aangewezen door de vrederechter overeenkomstig artikel 492/1, § 1, vierde lid, van het [oud](#) Burgerlijk Wetboek, voor zover en zolang de beschermde persoon niet in staat is om zijn rechten zelf uit te oefenen.

§3. Is er geen bewindvoerder die bevoegd is om de patiënt krachtens § 2 te vertegenwoordigen, dan worden de rechten bepaald bij deze wet uitgeoefend door de samenwonende echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner of de feitelijk samenwonende partner.

Indien de persoon die krachtens het eerste lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, worden de rechten in opeenvolgende volgorde uitgeoefend door een meerderjarig kind, een ouder, een meerderjarige broer of zus van de patiënt [en de persoon die een bijzonder affectieve band vertoont met de patiënt.](#)

Indien ook de persoon die krachtens het tweede lid kan optreden dat niet wenst te doen of ontbreekt, behartigt de betrokken beroepsbeoefenaar, in voorkomend geval in multidisciplinair overleg, de belangen van de patiënt. Dit is eveneens het geval bij conflict tussen twee of meer personen die krachtens § 2 of krachtens het eerste en het tweede lid kunnen optreden [over wie van hen als vertegenwoordiger zal optreden.](#)

[§4. Is er geen persoon aangewezen krachtens het tweede lid van de eerste paragraaf, dan kan de beroepsbeoefenaar in uitzonderlijke omstandigheden afwijken van de volgorde bepaald in de tweede en derde paragraaf. De beroepsbeoefenaar pleegt multidisciplinair overleg en voegt een schriftelijke motivering toe aan het patiëntendossier.](#)

[§54. De vertegenwoordiger oefent de rechten van de patiënt uit volgens wat van een goed en zorgvuldig handelend vertegenwoordiger, geplaatst in dezelfde omstandigheden, verwacht mag worden.](#)

[De vertegenwoordiger oefent de rechten van de patiënt uit overeenkomstig de wensen en voorkeuren die de patiënt heeft uitgedrukt toen hij nog wilsbekwaam was om de rechten zoals vastgelegd in deze wet uit te oefenen of in het belang van de patiënt indien deze wensen en voorkeuren van de patiënt niet of onvoldoende gekend zijn.](#)

De patiënt [die wilsbekwaam is om de rechten zoals vastgelegd in deze wet zelf uit te oefenen,](#) wordt zoveel mogelijk en in verhouding tot zijn begripsvermogen betrokken bij de uitoefening van zijn rechten.

[§65.](#) Het in artikel 11 bedoelde klachtrecht kan in afwijking van §§ 1, 2 en 3 worden uitgeoefend door de in voornoemde paragrafen bedoelde personen die door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad zijn aangewezen zonder dat de voorziene volgorde in acht moet worden genomen.